

HELSENÆRINGENS VERDI 2020

30. April

Erik W. Jakobsen, Lars H. Lind og Bettina Engebretsen

Helsenæringens verdi 2020 – den 5. rapporten i rekken

Hovedbudskap

1. Koronakrisen har påvirket næringen på ulike måter
 - Fremdeles uvisst hva slags langtidseffekter vi kan forvente
2. Fortsatt høy vekst i næringen
 - Men nesten all veksten kommer i de største bedriftene
3. Sterke vekstforventninger mot 2022
4. Helserelatert eksport for over 25 mrd. kroner
5. Viktigste flaskehalser:
 - Tilgang til offentlige anbud på like vilkår
 - Tilgang til skaleringskapital
6. Bedrifter med industriell produksjon i Norge har høyere vekst

RAPPORT

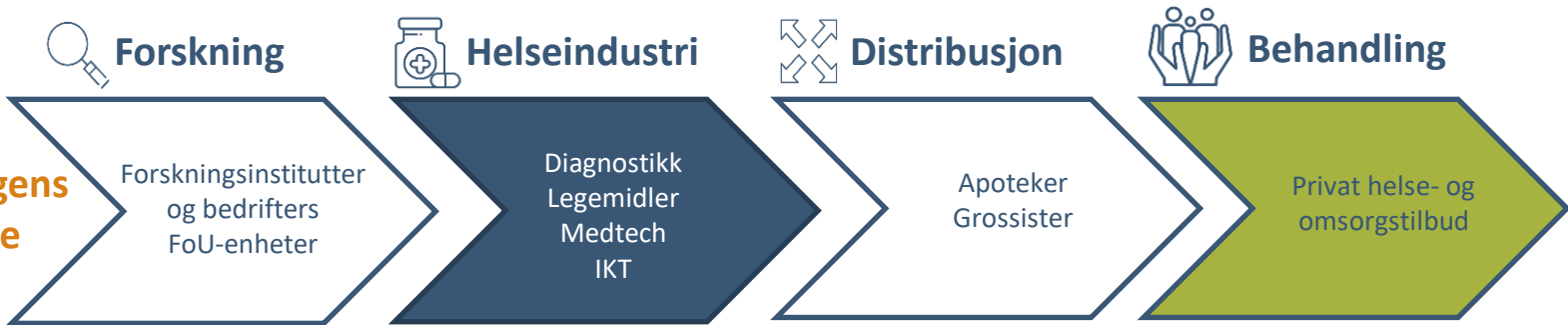
HELSENÆRINGENS VERDI 2020

MENON-PUBLIKASJON NR. XX/2020

Av Erik W. Jakobsen, Lars H. Lind, Bettina Engebretsen og Erlend Skogli

Helsenæringens verdikjede

Helsenæringen

Private aktører i hele verdikjeden
Omsetning 2019 148 milliarder kroner

Helseindustri

Utvikler og produserer helseprodukter
63 milliarder kroner

Distribusjon
30 mrd. kroner

Behandling

Helse- og omsorgstjenester
53 milliarder kroner

Legemidler
28 mrd. kroner

Diagnostikk
16 mrd. kroner

Medtech
8 mrd. kroner

Helse-IKT
5 mrd. kroner

Spes. under-
 leverandører
5 mrd. kroner

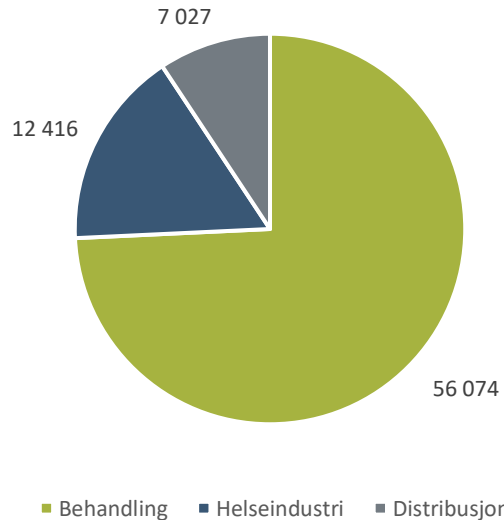
Primær-helse-
 tjeneste
23 mrd. kroner

Spesialist-
 helsetjeneste og
 rehabilitering
16 mrd. kroner

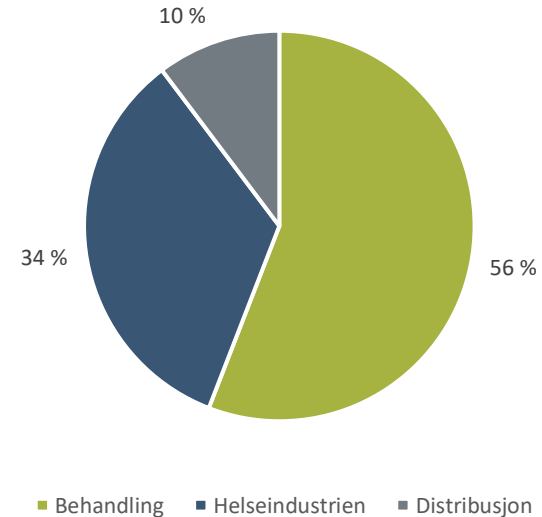
Barnevern,
 psykisk helse og
 avhengighet
10 mrd. kroner

Tre av fire jobber i behandlingsleddet – men industrien har høyere verdiskaping per ansatt

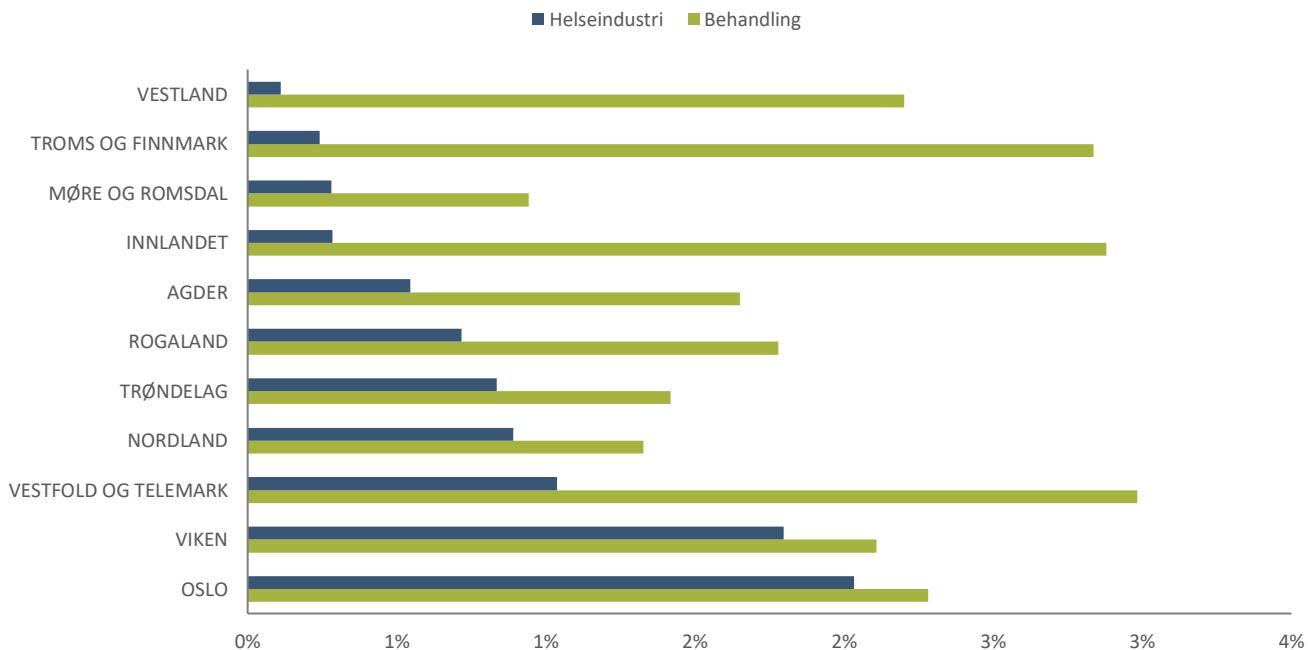
Sysselsatte i Helsenæringen, etter hovedgruppe, i 2018. Kilde: Menon

Verdiskaping i Helsenæringen i 2018, etter hovedgruppe. Kilde: Menon

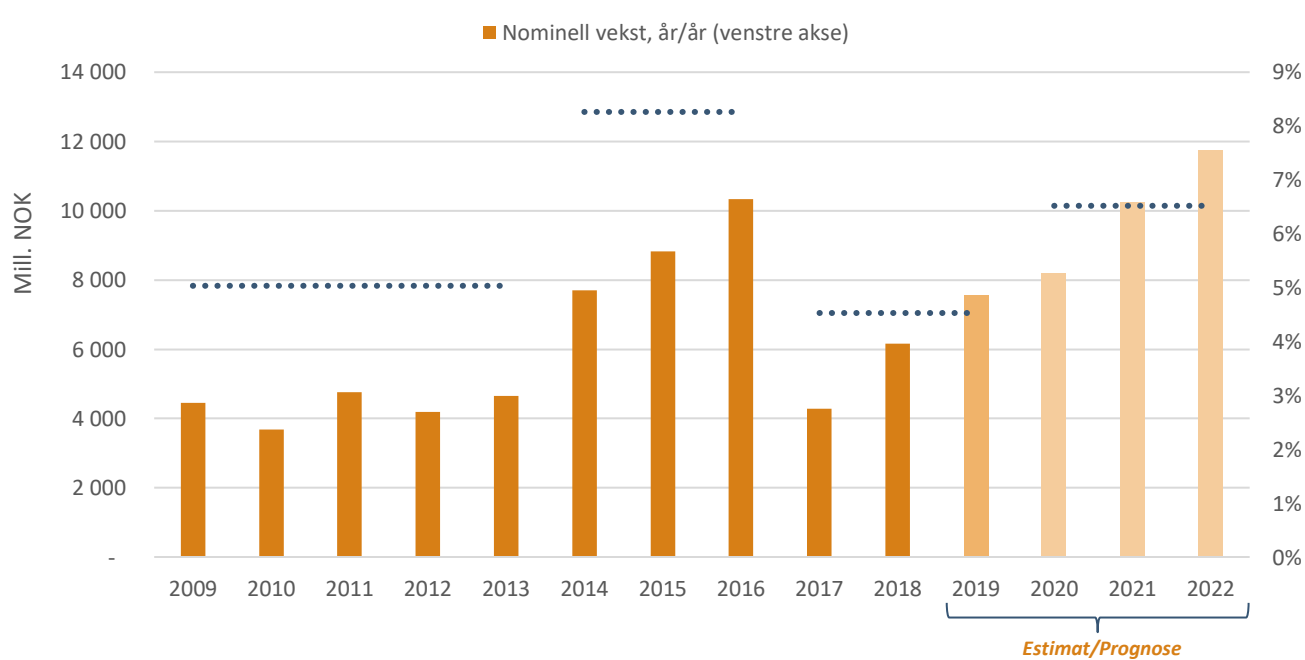

Helse- og omsorgstjenestene er jevnt fordelt over hele landet – helseindustrien er konsentrert rundt Oslo

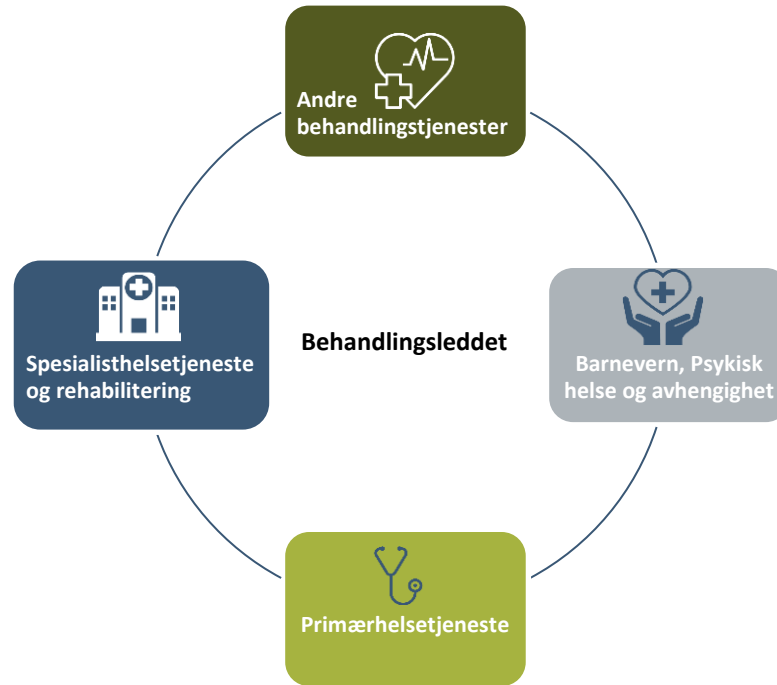

Helseindustriens og behandlingsleddets verdiskaping som andel av næringslivets totale verdiskaping i hvert av fylkene i 2018. Kilde: Menon

Forventninger om høy vekst i næringen mot 2022

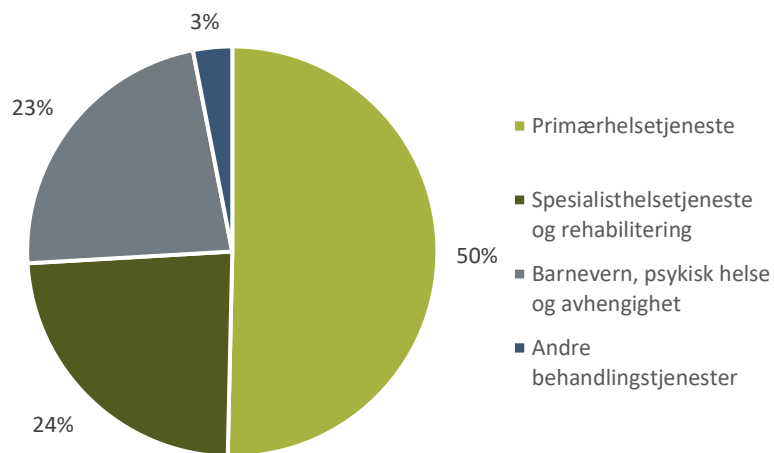

Omsetningsvekst i Helsenæringen
i perioden 2008 til 2020

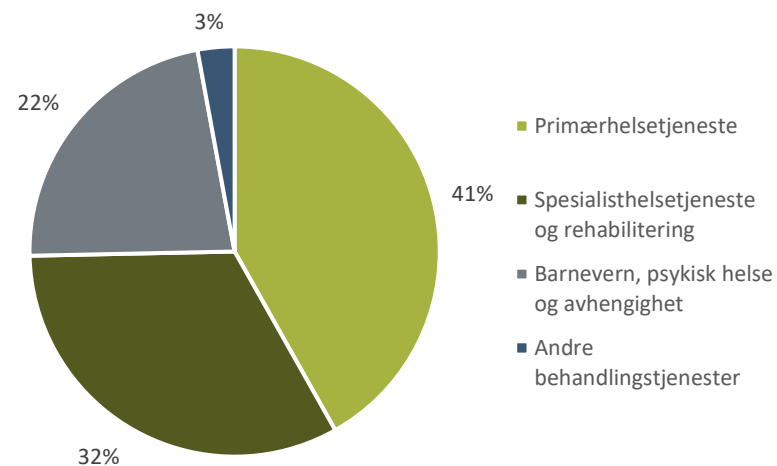

Behandling

Antall sysselsatte i behandling etter undergruppe i 2018. Kilde: Menon

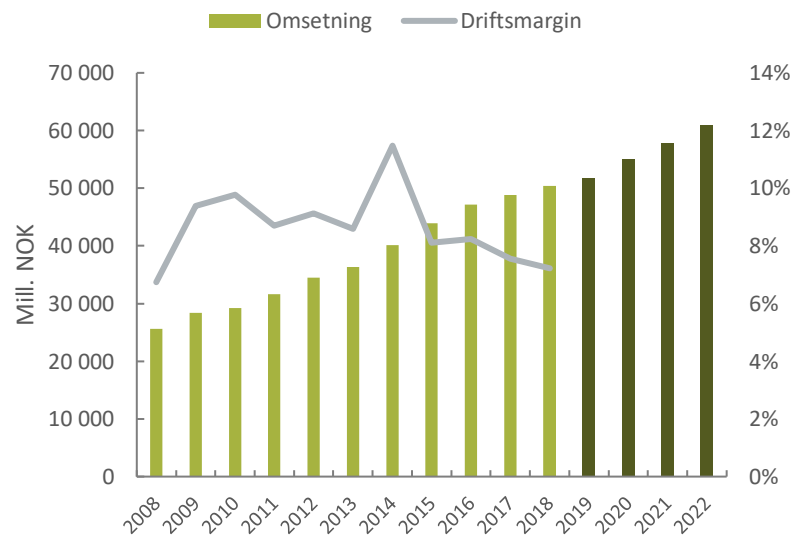

Verdiskaping i behandling etter undergruppe i 2018. Kilde: Menon

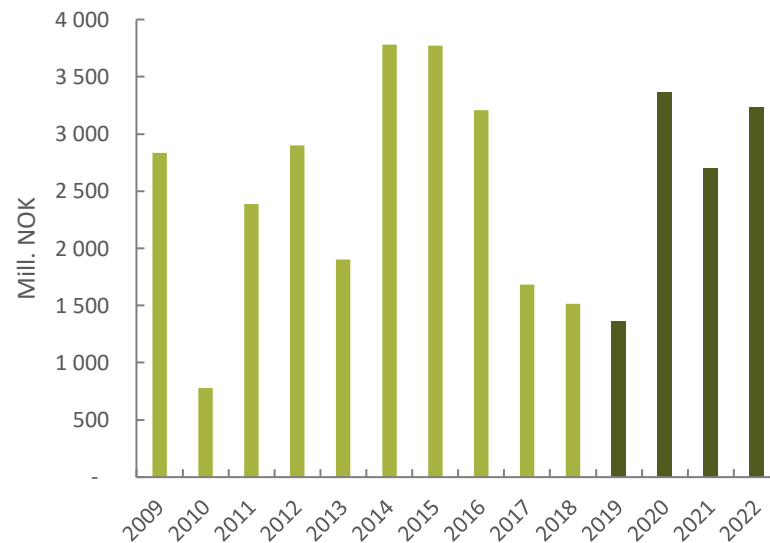

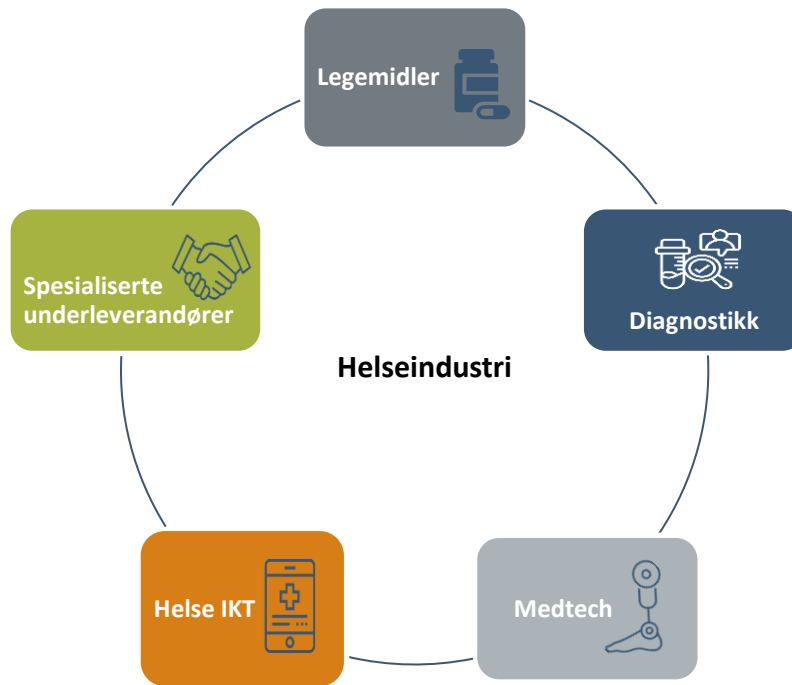
Behandling

Omsetning og driftsmargin for behandling (mill. NOK). 2008-2018 (2020). Kilde: Menon

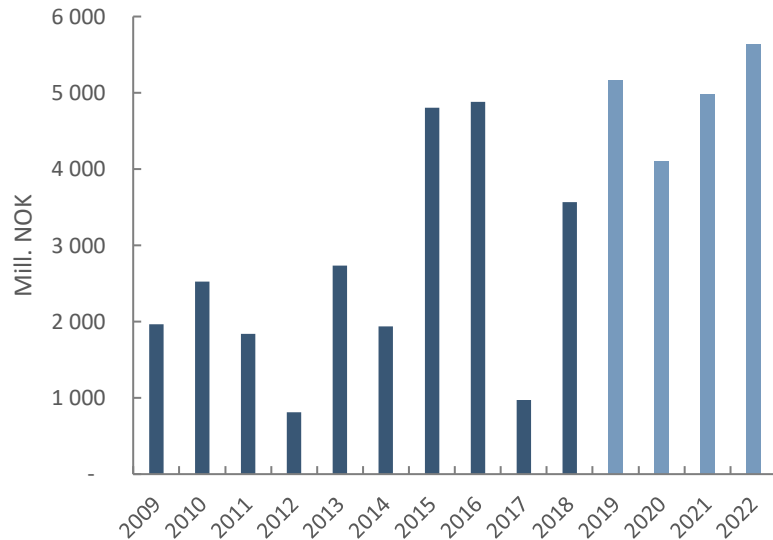
Endring i omsetning fra året før for behandling (mill. NOK). 2008-2018 (2020). Kilde: Menon

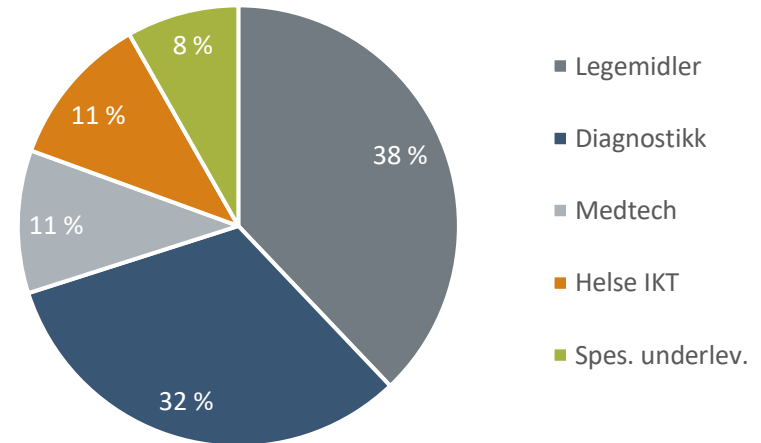

Helseindustrien

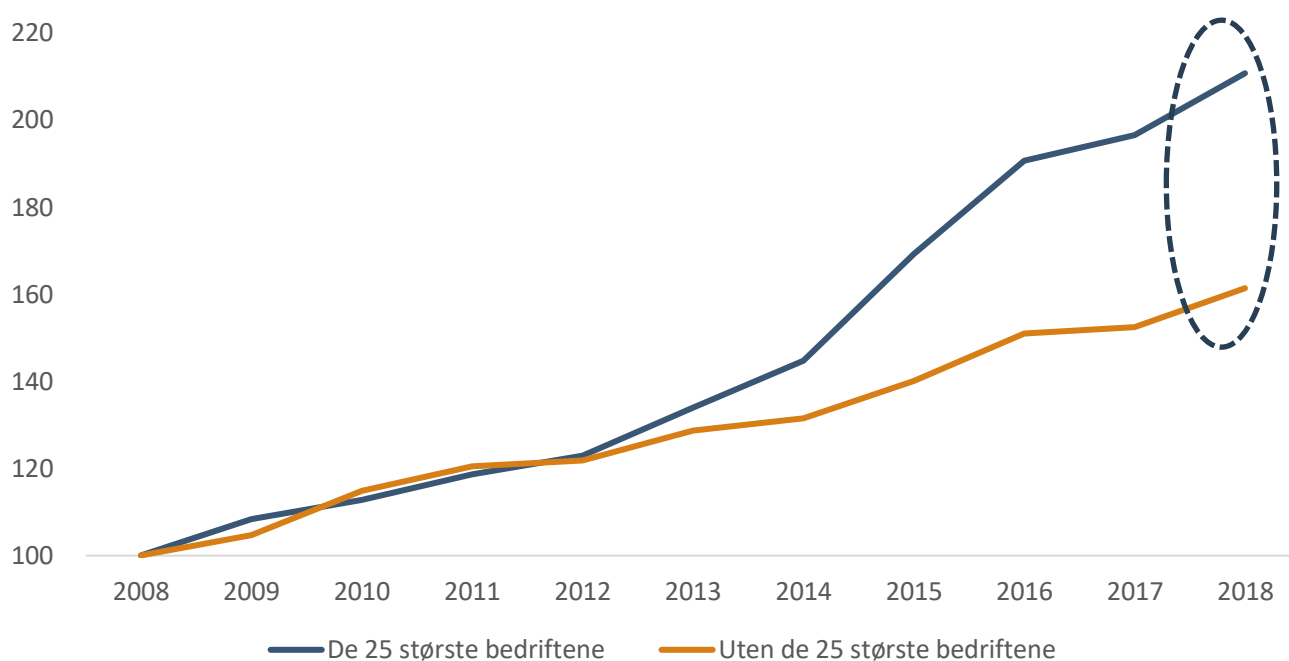
Endring i omsetning fra året før for Helseindustrien (mill. NOK). 2008-2018, samt estimater/prognoser for 2019-2022. Kilde: Menon

Fordeling av verdiskapingen i Helseindustrien i 2018, etter undergruppe.

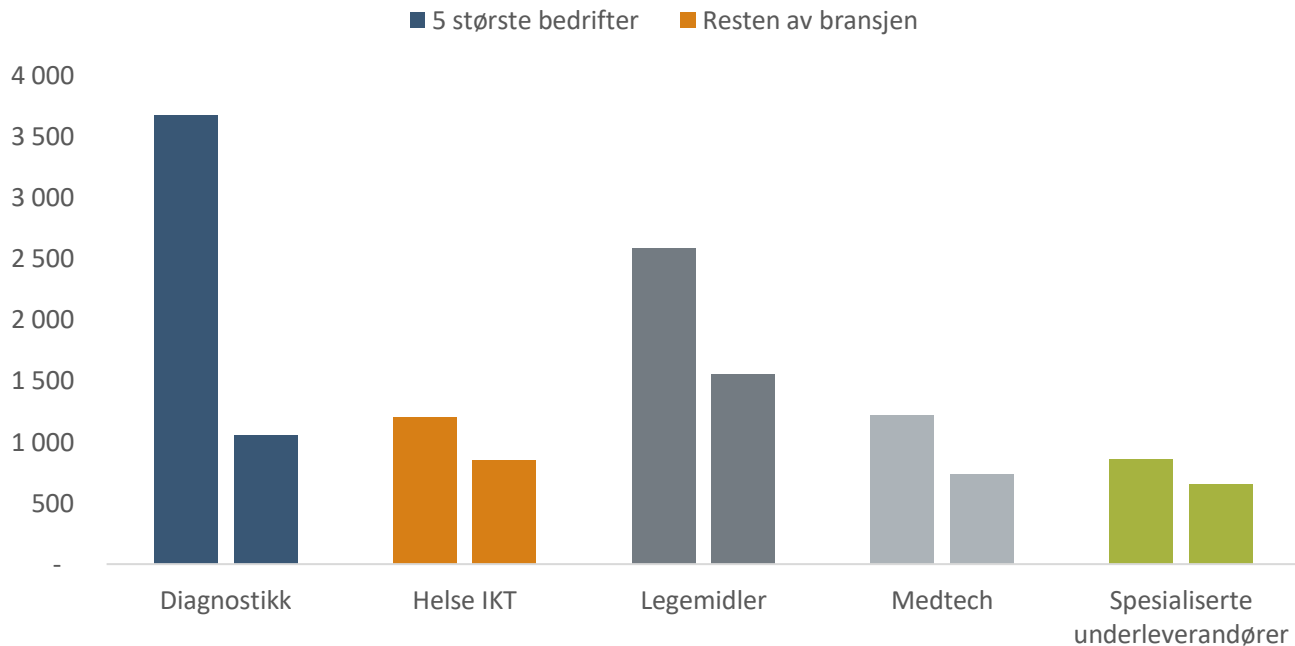

Det er de store bedriftene i Helseindustrien som bidro til positiv vekst i 2018

Indeksert omsetningsvekst i Helseindustrien for de fem undergruppe og uten disse selskapene. Basisår=2008. Kilde: Menon

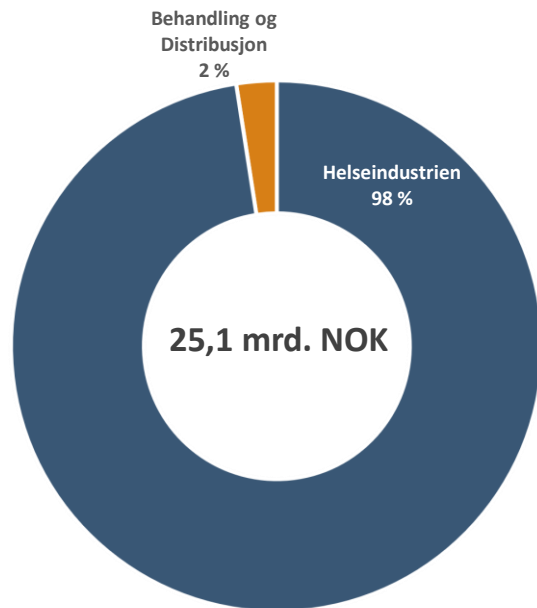
Stordriftsfordeler er hovedforklaringen

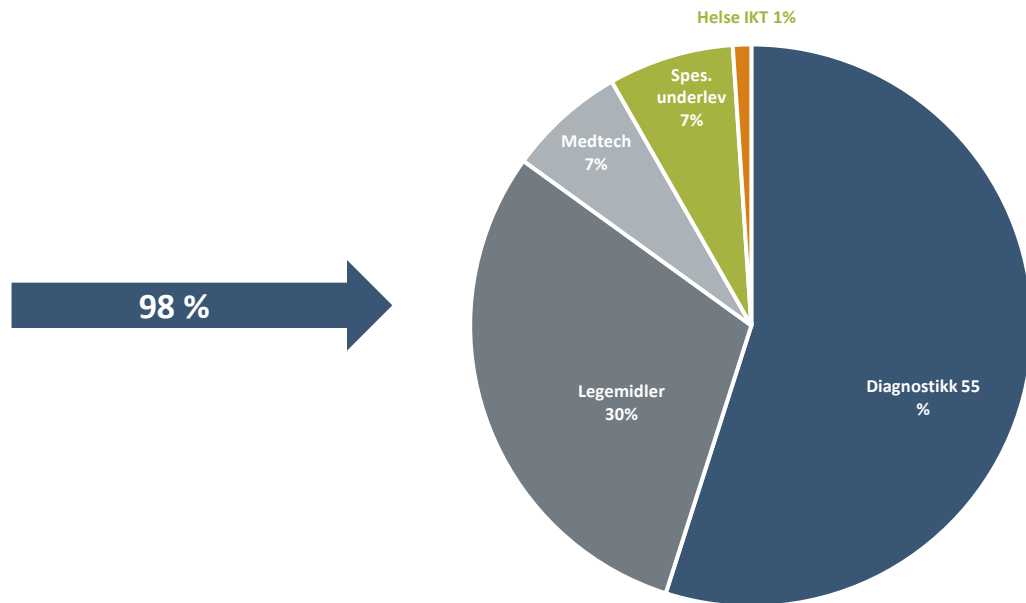
Verdiskaping per ansatt for Helseindustrien etter undergruppe i 2018 – sammenligning av de fem største bedriftene i gruppen med resten av bedriftene i gruppen. Kilde: Menon

Helsenæringen eksporterer for over 25 mrd. NOK

Eksportinntekter i Helsenæringen i 2019 – 25,1 mrd. NOK. Kilde: Menon

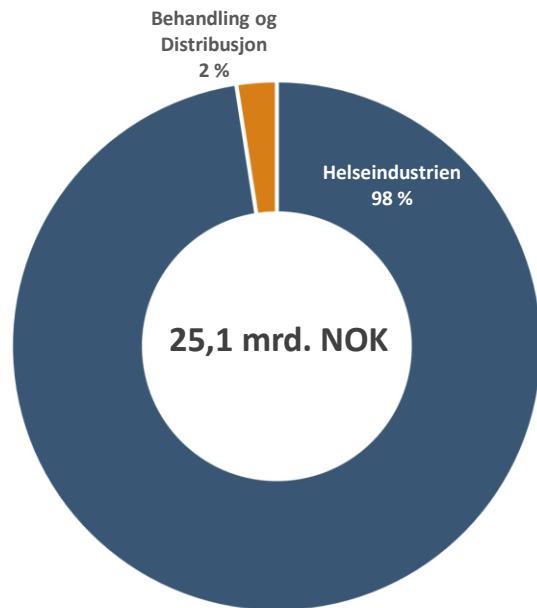

Eksportinntekter i Helseindustrien i 2019 – 24,5 mrd. NOK – fordelt på undergrupper. Kilde: Menon

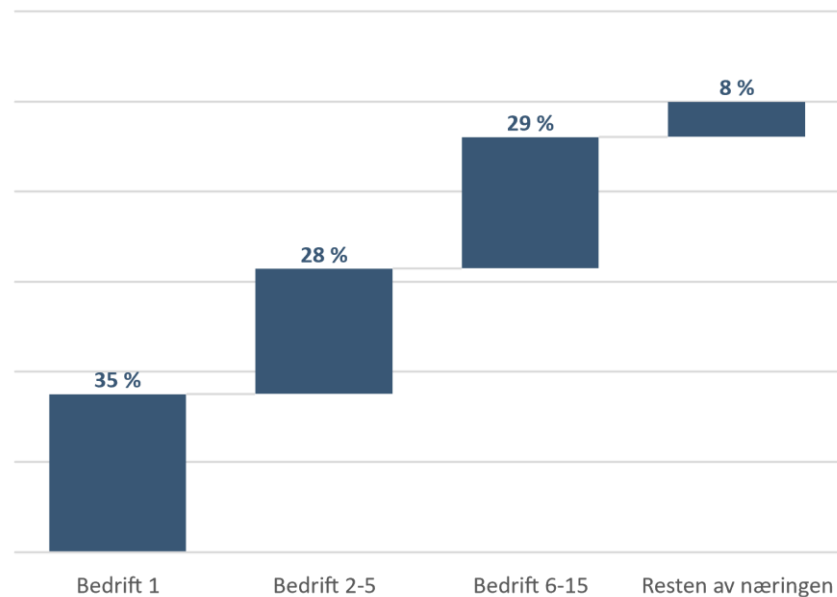

De 15 største står for 92 prosent av eksportinntektene

Eksportinntekter i Helsenæringen i 2019 – 25,1 mrd. NOK. Kilde: Menon

Helsenæringens eksport, fordelt på enkeltsselskaper og grupper av selskaper

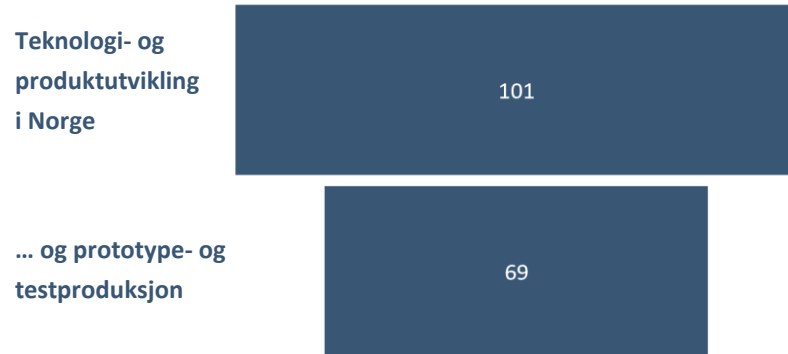
Utvikling → testing/verifisering → produksjon → eksport

30 prosent av helseindustribedriftene har utvikling, prototype/test og industriell produksjon i Norge

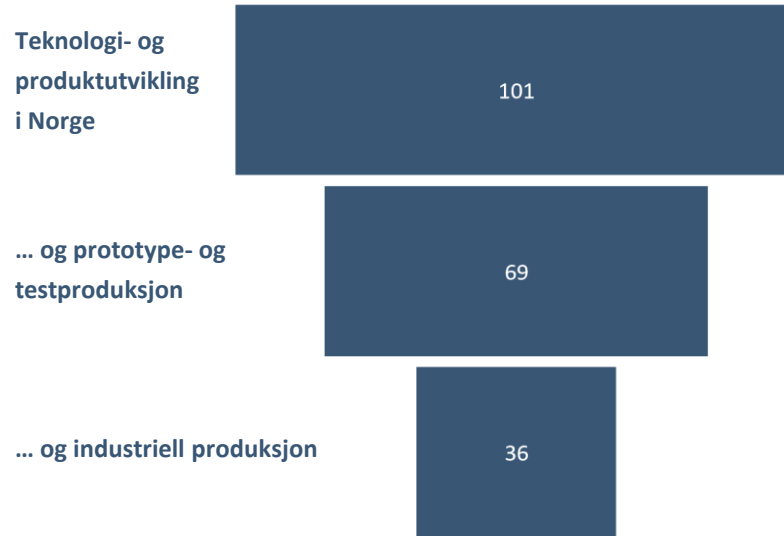
Teknologi- og produktutvikling i Norge

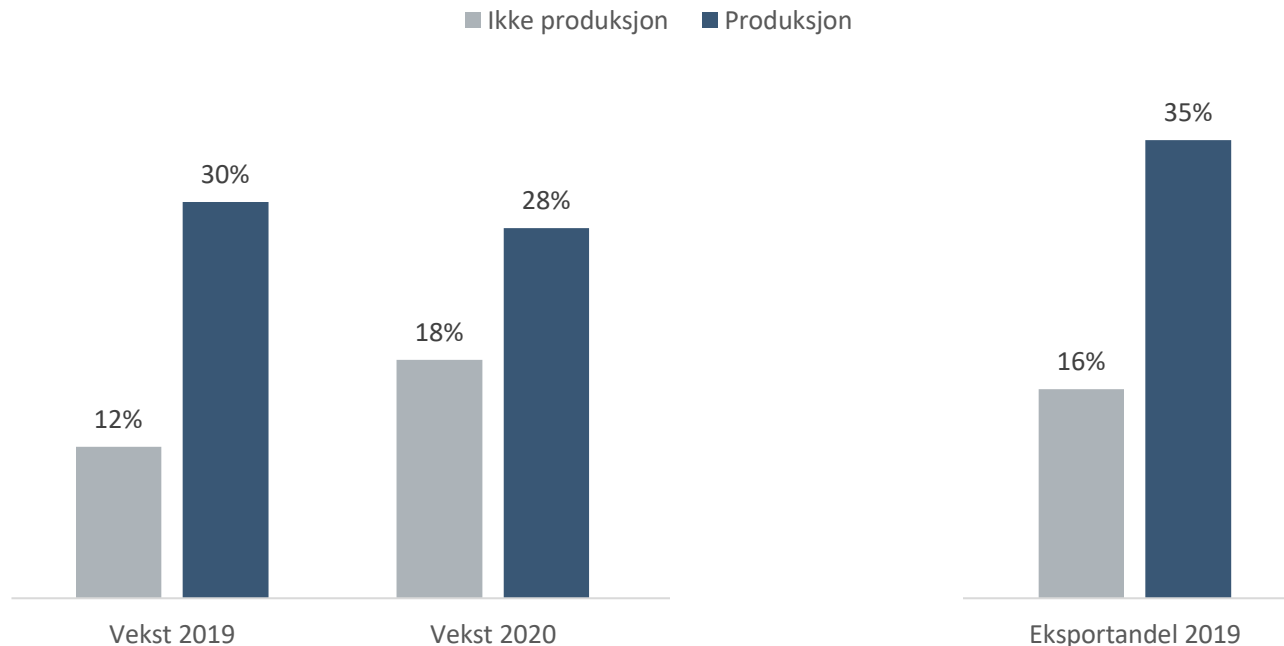
30 prosent av helseindustribedriftene har utvikling, prototype/test og industriell produksjon i Norge

30 prosent av helseindustribedriftene har utvikling, prototype/test og industriell produksjon i Norge

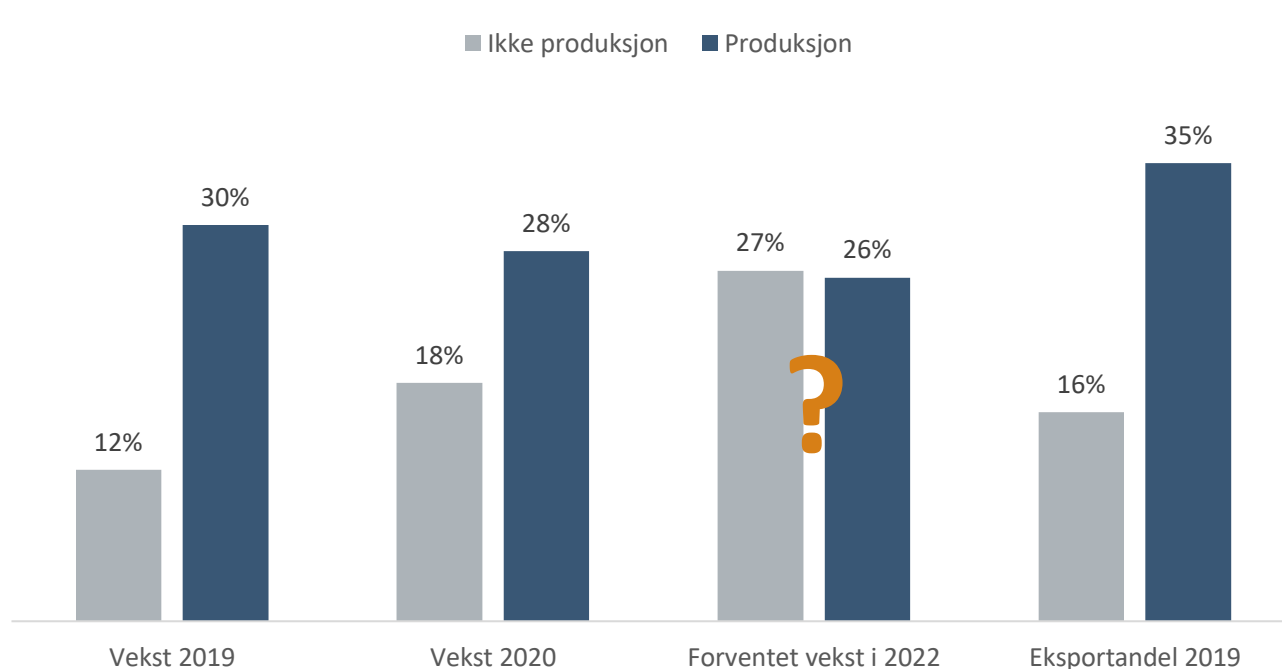

Bedrifter med industriell produksjon i Norge har høyest vekst

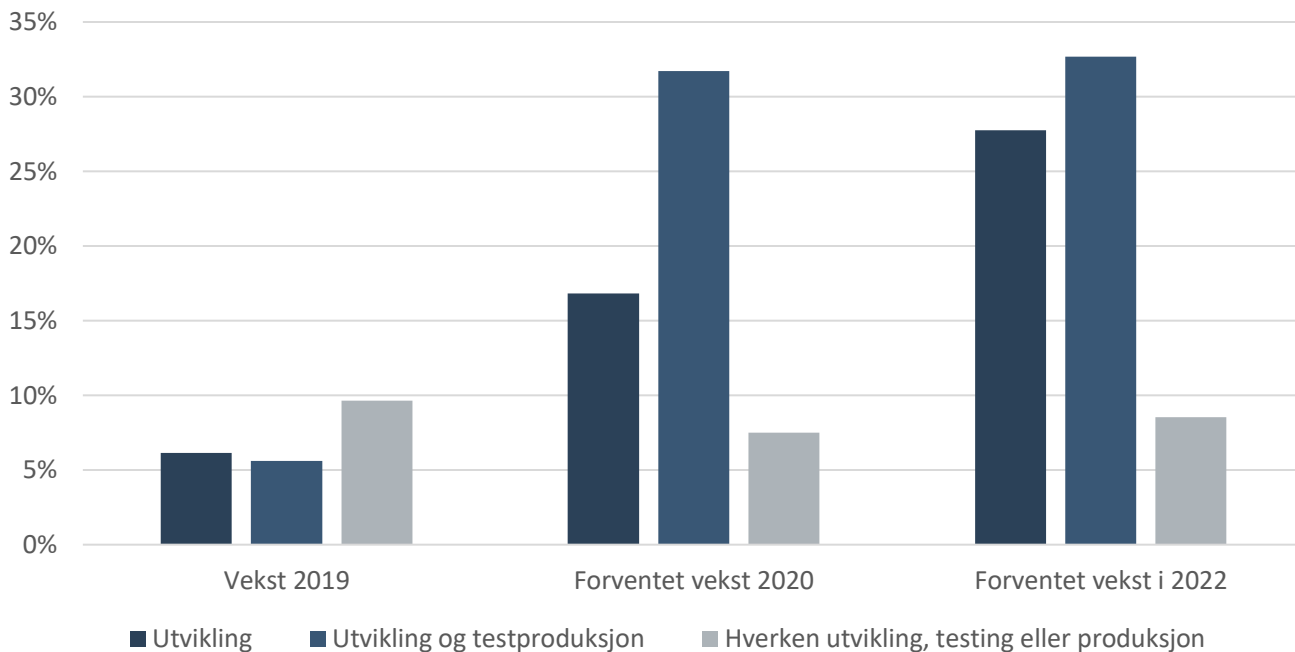
Sammenligning av omsetningsvekst og eksportgrad for helsebedrifter med og uten industriell produksjon i Norge.

Bedrifter med industriell produksjon i Norge har høyest vekst

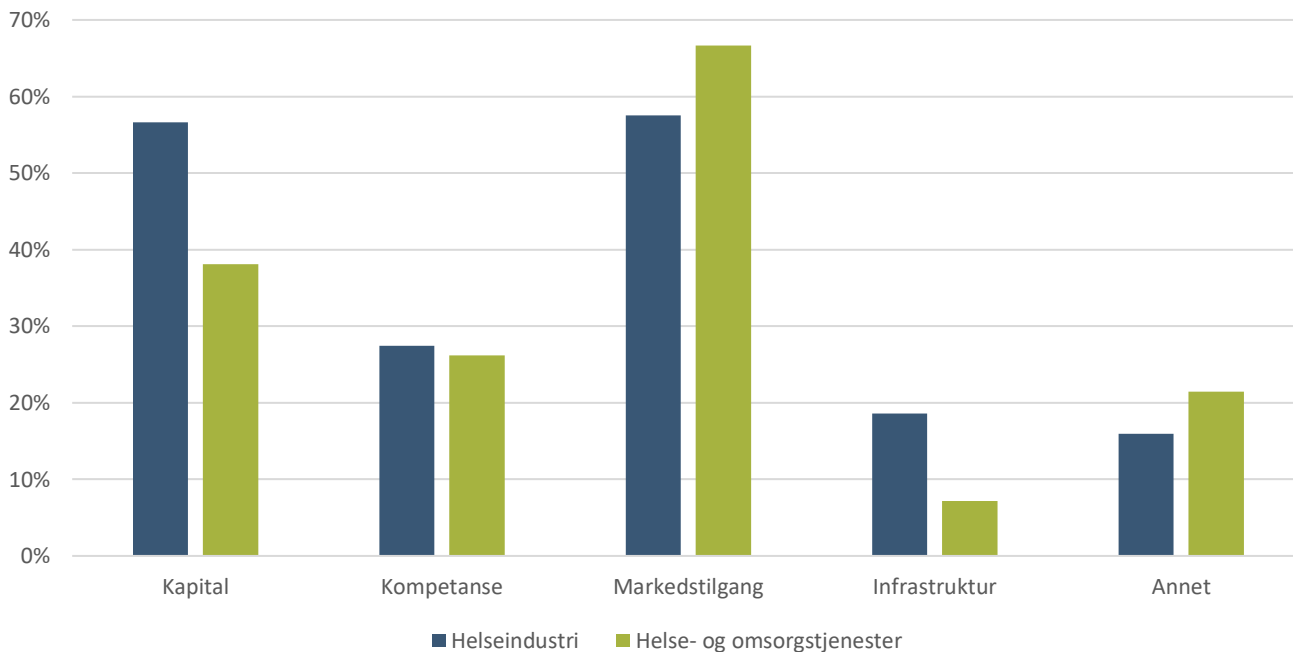
Sammenligning av omsetningsvekst og eksportgrad for helsebedrifter med og uten industriell produksjon i Norge.

Bedrifter med innovasjonsaktiviteter i Norge men (foreløpig) ikke industriell produksjon forventer høy vekst

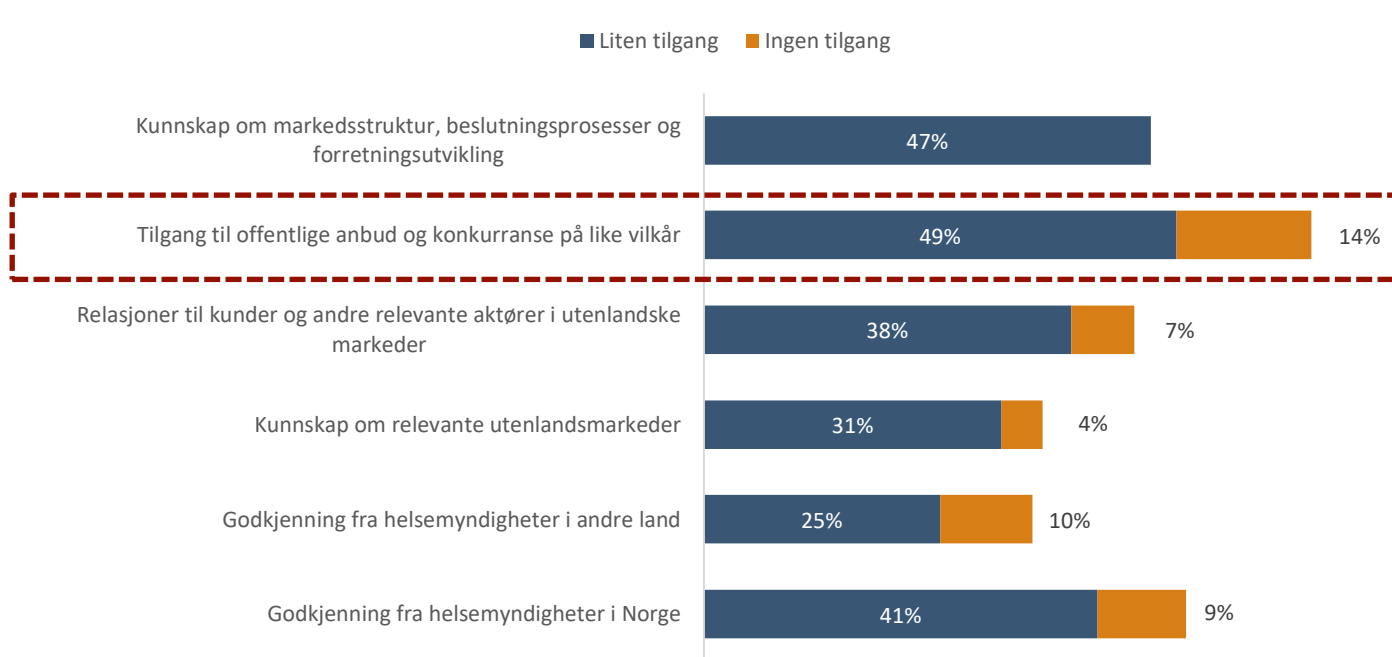
Omsetningsvekst og vekstforventninger blant helseindustribedrifter som utfører ulike typer aktiviteter i Norge. Kilde: Menon

Markedstilgang er den viktigste flaskehalsen for behandlingsbedriftenes utvikling og vekst

Hva er de viktigste flaskehalsene for din virksomhets utvikling og vekst?

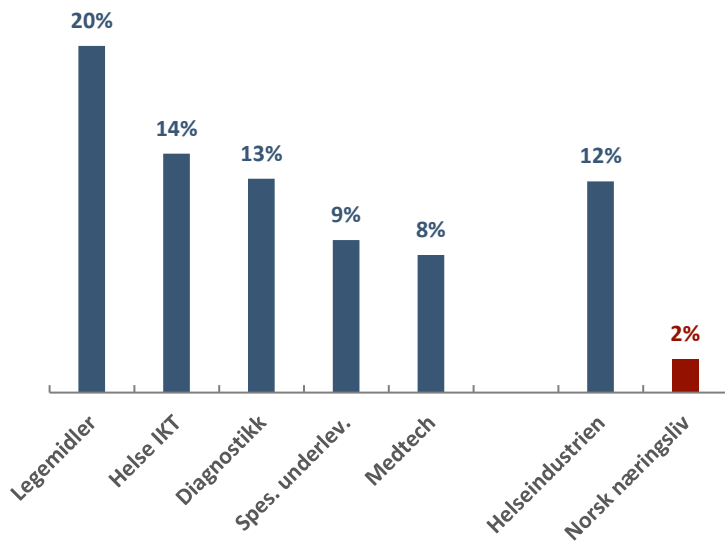
Både behandlings- og helseindustribedrifter opplever tilgang til offentlige anbud som en flaskehals

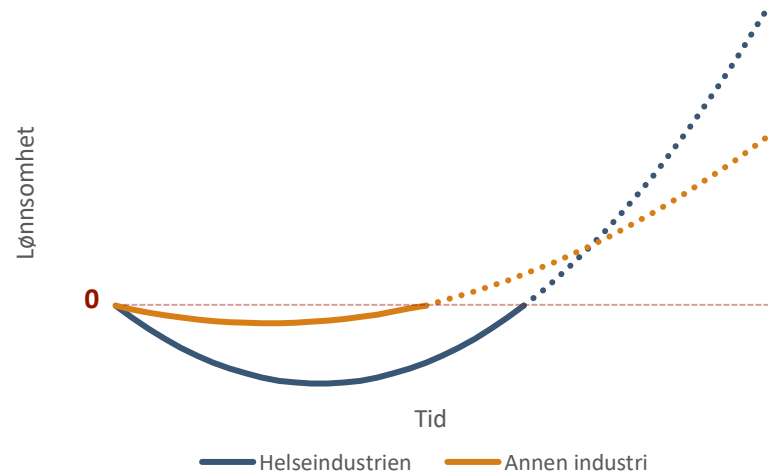
Andel av bedriftene som mener at det er liten eller ingen markedstilgang. (Kun bedrifter som opplever markedstilgang som en viktig flaskehals – 102 av 170 – er inkludert.)

Helseindustrien – Norges mest gründerintensive sektor

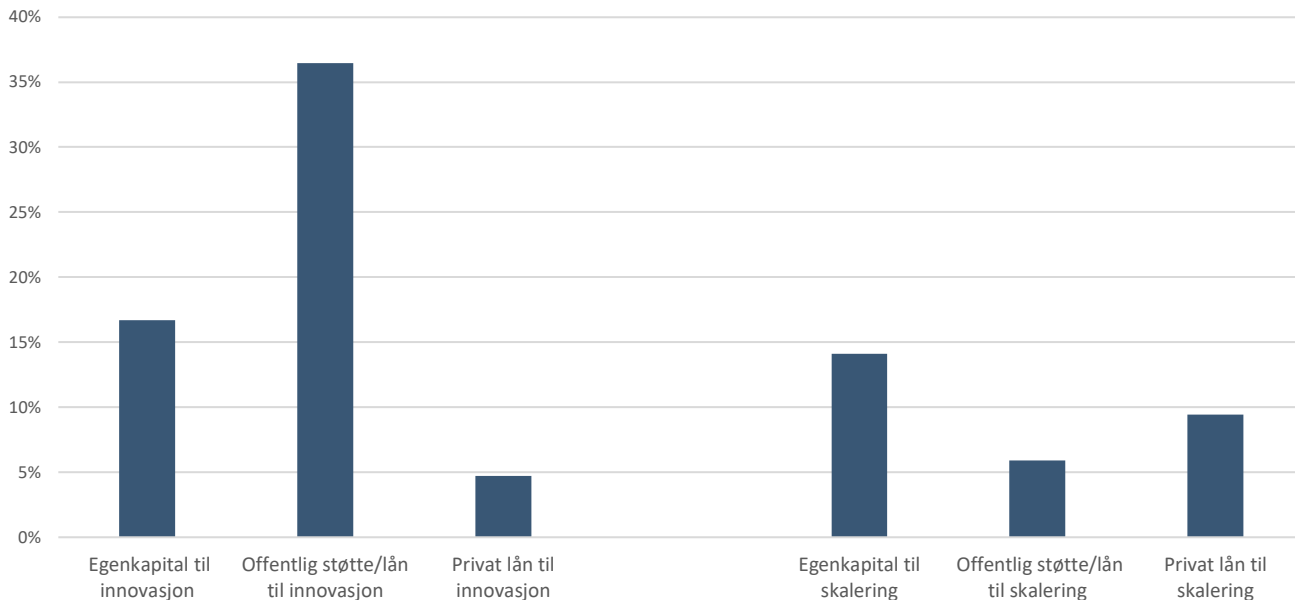
«J-kurvebedrifter» (ingen omsetning eller driftskostnader minst dobbelt så store som inntektene) i Helseindustrien i 2018. Kilde: Menon

Hva er en «J-kurvebedrift»?

Relativt god tilgang på offentlige tilskudd og lån til innovasjon – men lite til skalering

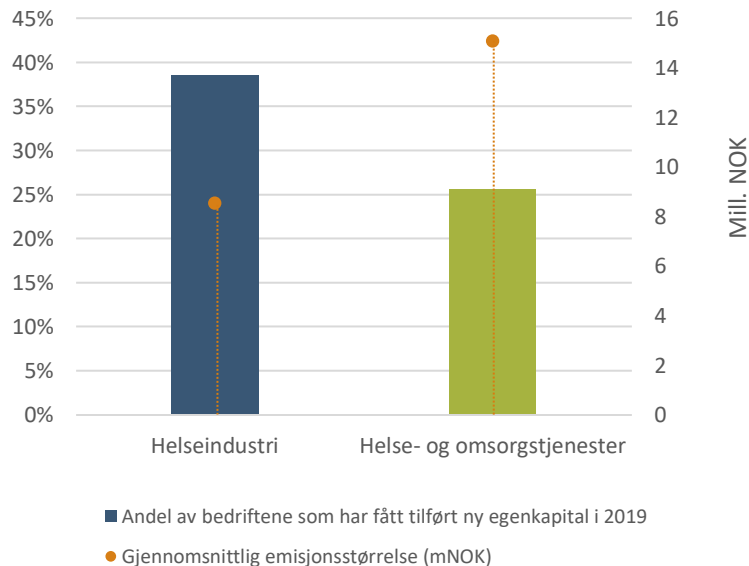
Innovasjon=utvikling og testing av nye produkter, tjenester eller prosesser

Skalering=investeringer i utstyr, organisasjon og markedsaktiviteter

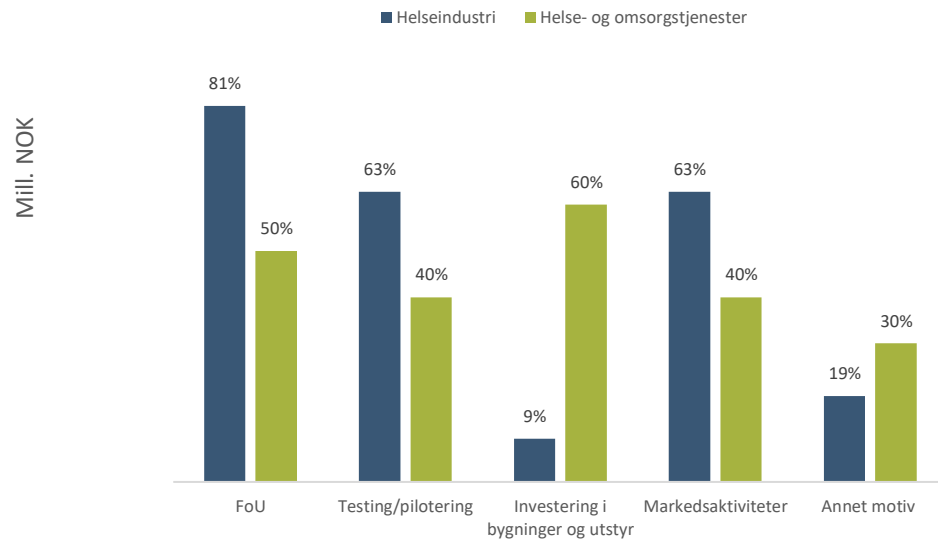
Andel av bedriftene som opplever at tilgangen på kapital til innovasjon og skalering er **god**. (Kun bedrifter som opplever kapitaltilgang som en viktig flaskehals er inkludert.)

Høy og stabil emisjonsaktivitet i Helsenæringen - nytt i år: Hva brukes emisjonskapitalen til?

Emisjoner og emisjonsstørrelse i Helsenæringen i 2019.

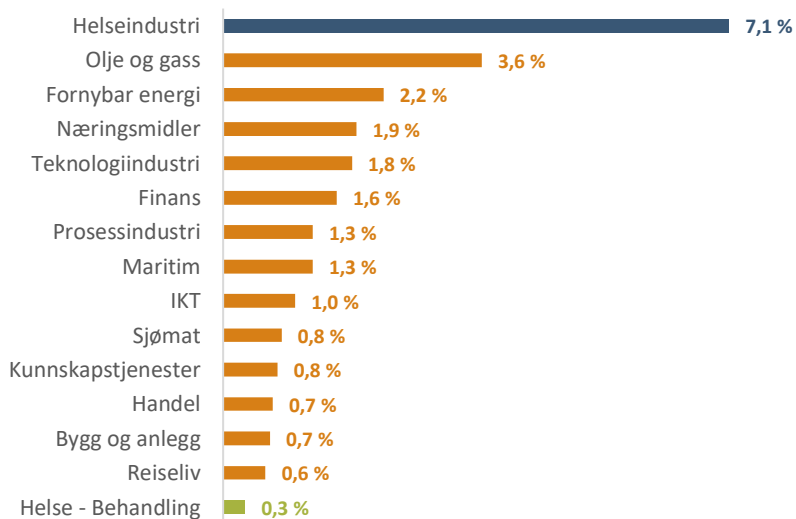

Hva slags type aktiviteter er det meningen at emisjonskapitalen skal benyttes til?

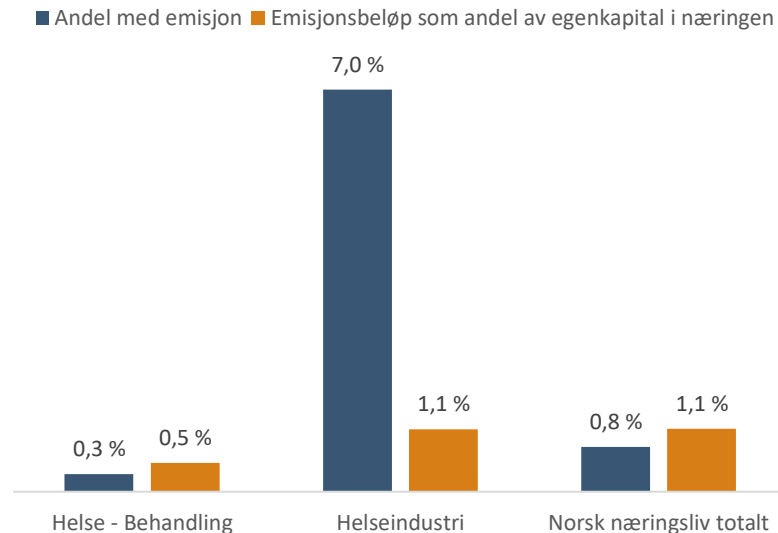

Høy andel emisjoner i Helseindustrien, men størrelsen på kapitalforhøyelsene er små

Andel av bedriftene i næringen som hentet ny egenkapital gjennom emisjoner i 2017. Kilde: Menon

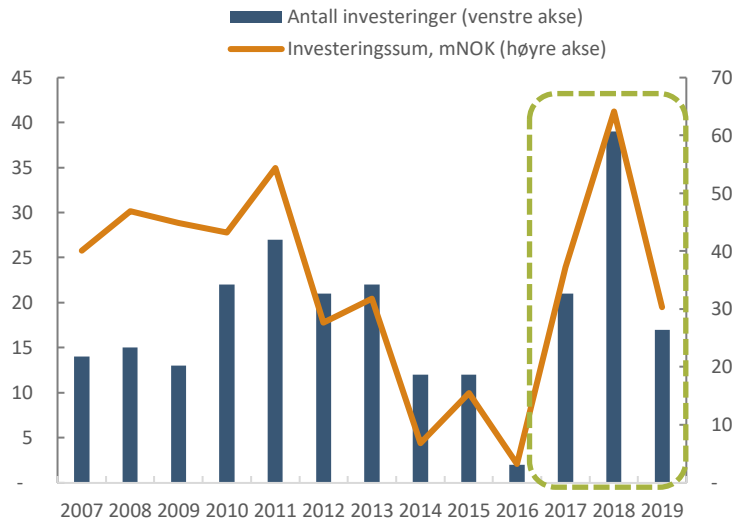

Bedrifter tilført ny egenkapital i 2017 som andel av bedriftene i næringen, sammenholdt med hvor stor andel den tilførte kapitalen utgjør av total egenkapital i næringen. Kilde: Menon

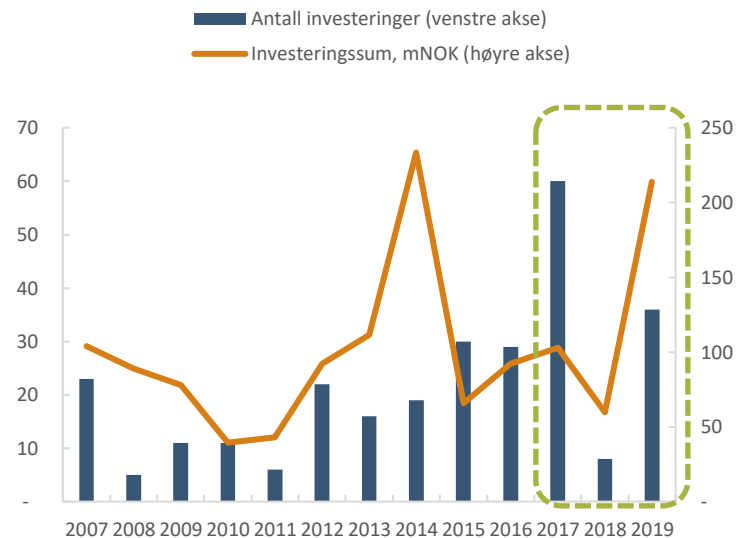

Positiv utvikling, men fremdeles få og små såkorn- og ventureinvesteringer

Såkornfondsinvesteringer i Helsenæringen (sum av initial- og oppfølgingsinvesteringer). Antall investeringer og investeringssum per år. Kilde: Pereg/Menon

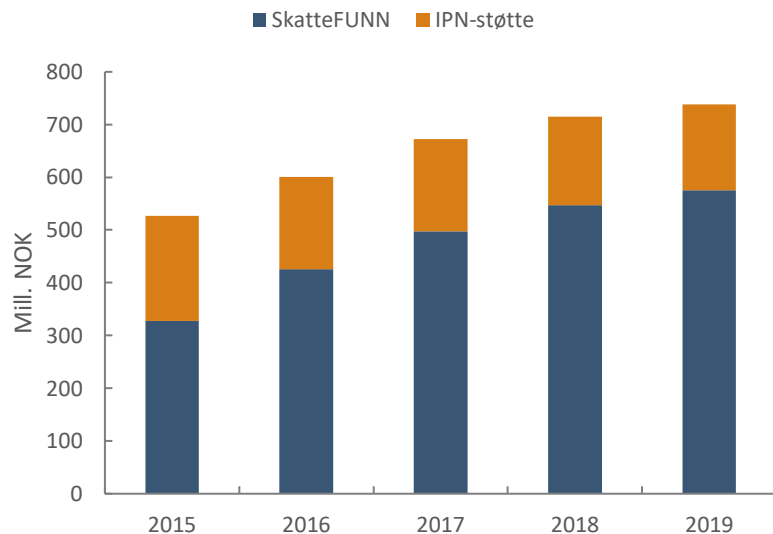

Venturekapitalfonds investeringer i Helsenæringen (sum av initial- og oppfølgingsinvesteringer). Antall investeringer og investeringssum per år. Kilde: Pereg/Menon

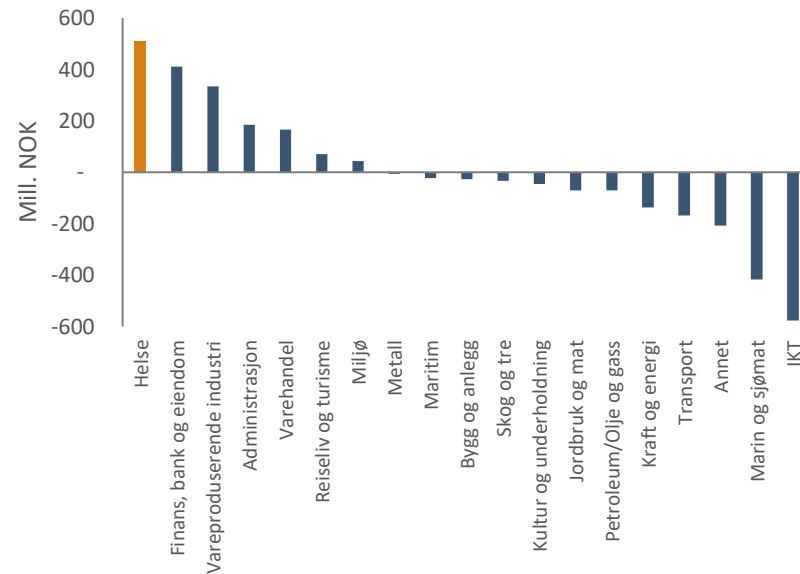

Fortsatt vekst i SkatteFUNN-finansiert FoU – og nedgang i IPN-prosjekter

Budsjetterte SkatteFUNN-fradrag og støtte til Innovasjonsprosjekter i næringslivet (IPN) fra Forskningsrådet til Helsenæringen. 2015-2019. Kilde: Forskningsrådet og Menon

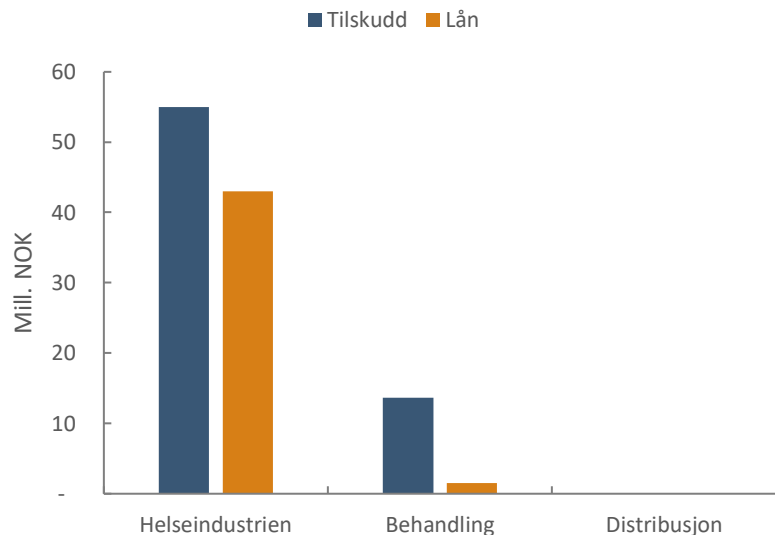

Nominell endring i budsjetterte FoU-kostnader, oppgitt ifm. SkatteFUNN-søknader, fra 2018 til 2019. Kilde: Forskningsrådet og Menon

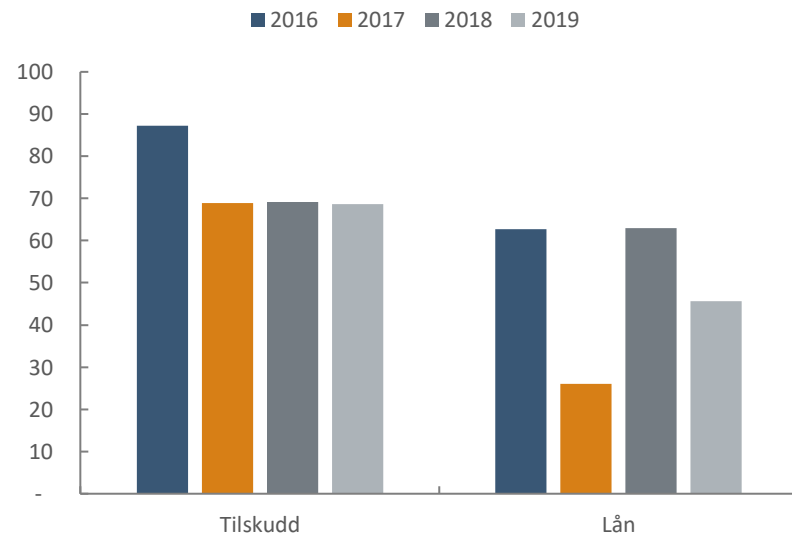

Støtte til innovasjon, vekst og skalering: Lave beløp – konsistent med bedriftenes tilbakemeldinger

Innvilget støtte fra Innovasjon Norge for helsenæringen etter hovedgruppe i 2019 (mill. NOK). Kilde: Innovasjon Norge og Menon

Utvikling i tilskudd og lån til Helsenæringen fra Innovasjon Norge, 2016-2019. Kilde: Innovasjon Norge/Menon

Takk for oppmerksomheten!